

Wonen bij God

In de eerste week van oktober (29 september – 6 oktober) viert Israël het Loofhuttenfeest. Zoals God geboden heeft, bouwt ieder gezin een hutje buiten het eigen huis. En als het even kan, eet en drinkt men in die hut, ontvangt men er gasten en blijft men er ook in slapen. Ondertussen wordt er gesproken over de zegen die God gegeven heeft en wordt Hij ervoor geprezen. 'Verblijfd u op uw feest... Zeven dagen moet u het feest vieren voor de Heere, uw God...' (Lev. 23: 42 & 43). Als je deze week in Jeruzalem loopt, hoor je hoe die blijdschap in al die hutjes beleefd wordt.

Het is typisch voor de Joodse traditie om de feesten niet alleen te vieren als een herinnering aan Gods daden in het verleden. Door in een hut te gaan leven zijn die daden van God weer present. Je beleeft wat je voorouders hebben beleefd, toen God hen leidde door de woestijn. Zo besef je dat je gewone leven, met je huis en je luxe, niet vanzelfsprekend is, maar een geschenk van God. Een loofhut moet dan ook een opening hebben naar de hemel. Tijdens het feest beleeft je de afhankelijkheid van de Hemel, door al je zekerheden even letterlijk los te laten. Zó leert Israël blij te zijn om bij God te wonen.

Op Israëlzondag bidden wij voor Israël. Dat God dit volk, 75 jaar na de oprichting van de staat Israël, zal blijven beschermen, zodat zij veilig kunnen wonen. Wij bidden ook om recht en gerechtigheid, zoals God bevolen heeft voor het samen wonen in het land. En we willen ons laten inspireren door de manier waarop Israël na duizenden jaren het Loofhuttenfeest nog steeds viert. Ook voor ons is het goed om vertrouwde zekerheden te kunnen loslaten. Het is een manier om die 'zekerheden' – onze woning, ons leven – nog sterker te beleven als een geschenk van God, waar je verantwoordelijkheid voor draagt. En wat je enorm blij maakt: ook ik mag wonen bij God.

God woont bij ons

Het thema wonen bij God zouden we Bijbels gezien eigenlijk om moeten draaien. God woont bij ons. We kunnen niet opklimmen tot de hemel, niet letterlijk en ook niet geestelijk. Wij leren God kennen als Immanuel, God bij/met ons. De rode draad in de Exodus is dat God te midden van Zijn volk wil zijn en God brengt Zijn volk naar het land waar Hij woont. Lees bijvoorbeeld Numeri 35:34, Deuteronomium 12:5. Later wil God dit ook tastbaar maken in de tempel. De theologische vraag wordt gesteld in het nederige gebed van Salomo in 1 Koningen 8:27: 'Maar zou God werkelijk op de aarde wonen? Zie, de hemel, ja, de allerhoogste hemel, kan U niet bevatten, hoeveel te min dit huis dat ik gebouwd heb!' In het Joodse denken en in het Joodse leven centreert alles zich rondom Jeruzalem. Ook al staat de tempel er niet meer, dagelijks hebben in zes Joodse gebeden het land Israël en Jeruzalem een vaste plek. Zelfs in de diaspora heeft men dit 2000 jaar lang vol gehouden en ook nu een deel van Israël is teruggekeerd en een deel verspreid over deze wereld leeft, focust hun (religieuze) leven zich op dit land en de plek waar God wil wonen te midden van Zijn volk. Alle regels van het Joodse volk hebben ook daarmee te maken. Omdat God heilig is en in het land Israël wil wonen, moet men in dat land ook meer regels naleven om Gods aanwezigheid te eerbiedigen. Hoe dichter men bij de vroegere plek van de tempel komt, hoe heiliger en hoe meer regels gelden (Zie hiervoor bijvoorbeeld de Mishna, Tractaat Kelim, hoofdstuk 1¹). In de diaspora hoeven Joden eigenlijk veel minder regels na te

¹ https://www.sefaria.org/Mishnah_Kelim.1.9?lang=bi

leven, maar oefent men zich in het religieuze leven alsof men in het land woont. Anders is men bang dat de regels vergeten worden en terugkeer onmogelijk wordt. De andere kant is dat in Israël het leven Joods is ingericht en het vaak makkelijker is om de Joodse traditie in ere te houden. Het Loofhuttenfeest wordt geboden aan alle ingezetenen van Israël. Het is een feest wat past bij het land, de oogst van het land Israël en de pelgrimage naar Jeruzalem. Die onlosmakelijke verbondenheid van dit feest met het land, maakt het extra feestelijk dat dit gevierd kan worden in de straten van Israël.

Wonen bij God

Het thema 'wonen bij God' komen we vooral in de Psalmen tegen (Psalm 15, 27, 41, 61, 65, 71, 84, 91). En daar ontdekken we dat ook in de Psalmen de denkrichting altijd gaat in de richting van de tempel en/of Jeruzalem. In Psalm 42 is het bijvoorbeeld juist het gemis van de tempel vanuit het land van de Hermon in het uiterste Noorden van Israël. In de Psalmen ontdekken we dat wonen bij God alles te maken heeft met de plek waar God van heeft bepaald waar Hij in ons midden wil zijn. In lijn met de andere teksten uit de Bijbel kunnen we het thema dus in het juiste licht plaatsen. Wonen bij God, dat kan letterlijk (in het land) en geestelijk alleen omdat God ervoor heeft gekozen bij Zijn volk (en dankzij Jezus inclusief ons als niet-Joden) te wonen.

Het Loofhuttenfeest herinnert het Joodse volk er aan dat ook al zijn ze gearriveerd en mogen ze bij God wonen in het land, ze niet hun identiteit moeten vergeten. Aan het begin van de Tien Geboden klinkt ook steeds die oproep: 'Ik ben de HEERE, uw God, Die u uit het land Egypte, uit het slavenhuis, geleid heeft.' Het feest is een blijvende herinnering aan het feit dat het pure genade is om te mogen wonen bij God.

In de Psalmen ontdekken we dat wonen bij God heel dicht tegen schuilen aan zit. Wonen bij God is wonen bij de bron van zegen en leven. Wonen bij God is ook schuilen onder Zijn vleugels. In Israël ontdekken we als gezin hoe belangrijk het thema veiligheid is. Helaas staat Israël onder constante dreiging en hebben we als gezin ook een aantal incidenten meegemaakt van een afstand die we in Nederland niet snel mee zouden maken. Ook daarin mogen we in afhankelijkheid wonen bij God, vertrouwend op Zijn zegen en Zijn toekomst vol van vrede.

Pericoop Leviticus 23: 33 – 44

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:

דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר

'33 De HEERE sprak tot Mozes: 34 Spreek tot de Israëlieten en zeg:'

Het is bijzonder dat de grote feesten door God Zelf ingesteld worden. Net als de weekindeling. We ervaren zelf als gezin hoe mooi het is om met de Joodse kalender mee te leven. De namen van de dagen van de week worden gewoon genoemd bij hun nummer, in plaats van namen met een heidense oorsprong. De feesten kennen een instelling van God Zelf. De Israëlieten worden in dit hoofdstuk allemaal aangesproken, niet alleen de priesters of andere mensen in een ambt. Iedereen deelt in dit gebod en de blijdschap daarvan.

בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה תִּגַּד הַסִּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה:

בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

שִׁבְעַת יָמִים תִּקְרְבוּ אֵשֶׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם
אֵשֶׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הוּא כָּל־מִלְאכַת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
אֱלֹהֵי מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהִקְרִיב אֵשֶׁה לַיהוָה עֲלֶיהָ וּמִנְחָתָהּ
זָבַח וּנְסֻכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ:
מִלֶּבֶד שִׁבְתֶּת יְהוָה וּמִלֶּבֶד מִתְּנוּתֵיכֶם וּמִלֶּבֶד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלֶּבֶד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
תִּתְּנוּ לַיהוָה:

‘Vanaf de vijftiende dag van deze zevende maand is het zeven dagen lang Loofhuttenfeest voor de HEERE. 35 Op de eerste dag is er een heilige samenkomst. Geen enkel dienstwerk mag u doen. 36 Zeven dagen lang moet u de HEERE vuuroffers aanbieden. Op de achtste dag moet u een heilige samenkomst houden en de HEERE een vuuroffer aanbieden. Het is een bijzondere samenkomst. U mag geen enkel dienstwerk doen. 37 Dit zijn de feestdagen van de HEERE, die u moet uitroepen als heilige samenkomsten om een vuuroffer voor de HEERE aan te bieden: brandoffer en graanoffer, slachtoffer en plengoffers, al naargelang het voorschrift voor die bepaalde dag, 38 naast de offers op de sabbatten van de HEERE, naast uw geschenken, naast al uw gelofteoffers en naast al uw vrijwillige gaven, die u aan de HEERE geeft.’

Het Loofhuttenfeest is het enige feest wat begint en eindigt met de Sabbat. Het is een soort uitgebreide dankdag aan het einde van het jaar, vol dankoffers. Het is een feest waarin het jaar vol lof en dankbaarheid wordt afgesloten. De jaarcyclus van het lezen van de Thora eindigt en begint op de Sabbat na het Loofhuttenfeest, op Simchat Thora. De Sabbat blijft echter leidend voor het weekritme, waarmee God Zijn volk een onderscheid geeft t.o.v. omringende volken. De Sabbat is bevrijding van werk en andere lasten, een dag om te wijden aan God en als mens tot je bestemming te komen. De feesten ondersteunen deze kalender en deze boodschap die daarmee verbonden is.

אֲךָ בַחֲמֹשֶׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאת הָאָרֶץ תִּחְגּוּ אֶת־חַג יְהוָה
שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שִׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שִׁבְתוֹן:
וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וְעֶגְרֵף עֵץ־עֵבֶת וְעַרְבֵי־נַחַל
וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים:
וּחִגַּתֶּם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תִחְגּוּ
אֹתוֹ:
בַּסֵּכֶת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרַח בְּיִשְׂרָאֵל יֹשֵׁב בַּסֵּכֶת:
לְמַעַן יִדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֵּכֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מַעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

‘39 Maar vanaf de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer u de opbrengst van het land ingezameld hebt, moet u het feest van de HEERE zeven dagen lang vieren. Op de eerste dag is het rustdag en op de achtste dag is het rustdag. 40 Op de eerste dag moet u voor uzelf vruchten van sierlijke bomen, takken van palmbomen, takken van loofbomen en van beekwilgen nemen, en u moet zich zeven dagen lang voor het aangezicht van de HEERE, uw God, verblijden. 41 Dat feest

voor de HEERE moet u per jaar zeven dagen lang vieren. Het is een eeuwige verordening, al uw generaties door. In de zevende maand moet u het vieren. 42 Zeven dagen moet u in de loofhutten wonen. Alle ingezetenen van Israël moeten in loofhutten wonen, 43 zodat de generaties na u weten dat Ik de Israëlieten in loofhutten liet wonen, toen Ik hen uit het land Egypte geleid heb. Ik ben de HEERE, uw God. 44 Zo maakte Mozes de feestdagen van de HEERE aan de Israëlieten bekend.'

In dit gedeelte wordt een verband gelegd met de vruchten van het land en de oogst. Bedenk dat dit gebod gegeven werd in de tijd dat het volk nog in de woestijn was en de buik vol had van manna en kwakkels. Wat een mooi vooruitzicht om je bezig te houden met het leven in het Beloofde Land, als je er nog naartoe onderweg bent. De ingezetenen van Israël moeten dit feest vieren. Ze moeten Loofhutten bouwen. Sukkoth (de Loofhut) is een woordspel met de eerste plaats waar de Israëlieten bij de Exodus neerstreken (Ex. 13:20 & Num. 33:6). Hoewel de Israëlieten in de woestijn meer in tenten gewoond zullen hebben, roept Sukkoth onmiskenbaar Gods bevrijding en Zijn nabijheid in de woestijn op. Ook met oude wortels van oogstfeesten in het najaar en bijbehorende hutten om de oogst te bewaken, is dit feest een blijvende herinnering aan wie God voor Israël is. Het blijft een herinnering aan het feit dat we niet moeten vertrouwen op de oogst, de economie en op de vraag of we onze schaapjes op het droge hebben, maar alleen op de Heere God. Eer Hem wie de eer toekomt. In vers 43 zien we het doel van God, dat het feest het volk onderwijst.

Als christenen vieren we dit feest niet, maar zien we allerlei verwijzingen naar dit feest als er over Gods Koninkrijk gesproken wordt. We behoren het achterliggende idee van dit feest in ons hart mee te dragen en uit te leven, door te beseffen dat we hier geen blijvende stad hebben, maar burgers zijn van een Hemels Koninkrijk. Hieronder zal ik het feest verder in Joods perspectief zetten, vervolgens andere Bijbelse lijnen ontdekken, om in de preekschets n.a.v. drie vragen een suggestie te doen richting het schrijven van een preek.

Loofhuttenfeest in Joods perspectief

In de Joodse traditie worden uitgebreide voorschriften gegeven voor het bouwen van de Loofhut, voor het gebruiken van maaltijden in de Loofhut en andere verwante voorschriften. Het kan op ons bevreemdend overkomen hoe uitgebreid hier over nagedacht en gediscussieerd wordt. Maar vaak zit in deze discussies veel meer diepgang dan ze in eerste instantie doen overkomen. In al het gepraat over de kwestie of de hut twee of drie handbreedten van de grond af mag en welke materialen hoe op het dak geplaatst mogen worden, zit de laag van eerbied en nauwkeurigheid als het gaat om Gods geboden. Door er over te discussiëren wisselen Joden van gedachten met elkaar en blijven ze in gesprek met hun traditie. Daarnaast vallen drie dingen met name op. Als eerste viel me op in de discussies dat het gaat over de tijd van de Loofhut. Hij hoeft niet gebouwd te worden tijdens de hete zomer, maar na de zomer. Dit is deel van Gods genade. Zoals Hij het volk overschaduwde en beschutting gaf in de woestijn, zo biedt de Loofhut beschutting tijdens het feest. Om dit ten volle te beleven zou het feest beter passen in de zomer, zo redeneert men in de Midrash. Maar om de volle vreugde ervan te ervaren heeft God het beschikt in de nazomer. Dat brengt ons direct op het tweede, de vreugde. Als je het Loofhuttenfeest niet gevierd hebt, zul je geen echte vreugde kennen, zo zegt de Mishnah. De vreugde wordt meerdere keren herhaald en is de kern van het feest. Proeven aan genade van God, herinnerd worden aan je eigenlijke lot en daarom vieren hoe goed de zegen van God is. Als derde wordt de duur van het feest

genoemd. Zeven dagen lang. Een volle week. Er hoeft niet gewerkt te worden, opnieuw een teken van volheid, vreugde en vieren. Het is de zegen en de overvloed van de oogst die binnengehaald is en door God gegeven. Tegelijk is het feest een blijvende herinnering dat niets vanzelfsprekend is. In Nederland zouden we dit zien als een temperen van de vreugde, alsof we door God teruggefloten worden om niet te veel te genieten van de net binnengehaalde oogst. In Israël is daarvan niets te bespeuren en draagt de gedachte van het leven in de schaarste uit het verleden alleen maar bij aan extra vreugde en dankbaarheid in het moment.

Waar komt het Loofhuttenfeest voor in de Bijbel?

In Leviticus 23 (en Deuteronomium 16:13) wordt geboden het Loofhuttenfeest te vieren. Dit wordt duidelijk verbonden aan de oogst. Het goede van het land komt hier naar voren. Pesach en Shavuot zijn oogstfeesten van respectievelijk de eerste schoof en de hele oogst. In het najaar kan opnieuw geoogst worden. Het najaar staat in het teken van vruchten (olijven, granaatappels en allerlei andere vruchten) die geplukt kunnen worden (Leviticus), van het graan dat gedorst wordt en van druiven die geperst worden (Deuteronomium). We leren het Loofhuttenfeest kennen als het derde grote feest in de Bijbel, waarbij men naar de plek moet trekken die God zal kiezen (Deuteronomium 16:16 en 31:10-11). Deze plek zal later de tempel in Jeruzalem zijn. Men mag niet met lege handen komen bij deze drie grote pelgrimsfeesten, maar moet iets meebrengen van de oogst. Persoonlijk leven we als gezin in Israël mee met de Joodse kalender en leren we hoe goed en overvloedig het land is. De aanwezigheid van alle soorten vruchten, de vruchtbaarheid en het goede klimaat, de meerdere oogsten per jaar, het is bijzonder om mee te maken. We ontdekken steeds meer van de verwevenheid van het Land en de Bijbel en hoe heilig Israël daarmee omgaat. We leren hoe goed het is om bij God te wonen, want in dit land is overvloed. Tijdens het Loofhuttenfeest worden we eraan herinnerd dat dit niet vanzelfsprekend is. En dat het met een verantwoordelijkheid komt. Ecologisch en maatschappelijk moeten we het land eerbiedigen en bewerken en elkaar laten delen in wat het land voortbrengt. Dat je het eerste en het beste afstaat als offergave aan God leert je te leven uit genade. Niet krampachtig vasthouden aan je 'bezit', maar dankbaar delen in wat je ontvangt!

In 2 Kronieken 8, in Ezra 3 en Nehemia 8 lezen we van het Loofhuttenfeest en ook in 1 Makkabeeën 10. De vier gebeurtenissen vertellen ons dat het Loofhuttenfeest gevierd werd als vorm van inwijding van de tempel en als teken van trouw aan Gods geboden. Hierin vervult het Loofhuttenfeest dus de functie van een feestelijke overwinning op een periode van ontrouw, ballingschap of onderwerping. Er wordt daarin gevierd dat de geschiedenis ten goede is gekeerd. Hoe bijzonder is het dat na 2000 jaar dit feest weer wordt gevierd in de straten van Jeruzalem! Keer op keer laat God Zijn trouw zien en mag Israël vieren dat zelfs door de meest moeilijke jaren heen, God Zijn volk verder leidt en terugbrengt om bij Hem te mogen wonen. Met Zacharia 14 mogen we vooruit blikken op Gods grote toekomst waarin voor eeuwig het jaarlijkse Loofhuttenfeest gevierd zal worden. De volken zullen het meevieren. Op dit moment is het Loofhuttenfeest de grote afwezige op de christelijke kalender. Pesach (het feest van de eersteling) vindt zijn vervulling in Pasen, de opstanding van Jezus Christus, de eersteling van ons allemaal. Shavuot (het Wekenfeest, de volheid van de oogst) vindt zijn vervulling in Pinksteren, waarop de eerste grote oogst binnengehaald mocht worden en de Heilige Geest werd uitgestort. Maar het Loofhuttenfeest wijst ons naar het einde van de zomer, de laatste oogst, waar de Heere Jezus steeds over sprak. We mogen uitzien naar Zijn toekomst.

In Johannes 7 lezen we van Jezus die op het Loofhuttenfeest in Jeruzalem was. Eén van de tradities van het Loofhuttenfeest is het putten van water uit de bron van Siloam om het daarna naar de tempel te brengen. Men zong de tekst van Jesaja 12:3 tijdens het brengen van het water: 'U zult met vreugde water scheppen uit de bronnen van het heil.' Op de laatste dag van het Loofhuttenfeest gebeurde dit zelfs zeven keer. In dat licht kunnen we de woorden van Jezus duidelijk begrijpen: 'En op de laatste, de grote dag van het feest, stond Jezus daar en riep: Als iemand dorst heeft, laat hij tot Mij komen en drinken. Wie in Mij gelooft, zoals de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien.' (Johannes 7:37 – 38). De Heere Jezus verbindt dit aan de Heilige Geest die in ons zal wonen, waardoor je hart tot een bron zal worden. Na de droge zomer van Israël is dit een beeld wat tot de verbeelding spreekt. Geestelijk kan je hart aanvoelen als een dorre vlakte, snakkend naar water. Zo kan je geestelijk toe zijn aan de ervaring van Gods aanwezigheid. De Heilige Geest geeft je dan niet een afgemeten hoeveelheid om de dorheid even te kunnen bestrijden. Nee, Hij is als een bron die in je hart ontspringt. Als God in je hart woont dan mag je ervaren dat je niet alleen zelf daar van op mag leven, maar ook dat anderen hun dorst bij je kunnen lessen. In die zin heeft Jezus met het uitstorten van de Heilige Geest ons genoeg gegeven om bij Hem te kunnen wonen, omdat Hij bij ons woont. Net als Israël vraagt dat van ons dat we heiligheid in acht nemen en ons lichaam en ons leven als een tempel inrichten. Dat betekent niet strak en slaafs een set regels volgen, maar vol eerbied en ontzag leven om Hem te eren en anderen te dienen.

We leren van het Joodse volk en het Loofhuttenfeest om niet te vast te raken aan ons bestaan in dit leven en onze bezittingen. 2 Korinthe 5 vertelt ons dat ons aardse huis, deze tent, wordt afgebroken. Paulus schrijft in Filippenzen 3: 20: 'Ons burgerschap is echter in de hemelen, waaruit wij ook de Zaligmaker verwachten, namelijk de Heere Jezus Christus.'

Lijnen voor de preek

Vanuit het bovenstaande wil ik drie vragen stellen bij het Loofhuttenfeest:

Hoe confronteert het ons?

In deze vraag worden we aangesproken op onze zonde. Als Nederlanders zijn we heel goed om zorgvuldig ons leven op te bouwen. 'My home is my castle.' Een huis is vanzelfsprekend en maken we tot een eilandje waar ons eigen ik helemaal op kan gaan in alle luxe van ons land. Als we in de zomer kamperen, dan komt dat misschien het dichtste bij het Loofhuttenfeest. Even proeven we aan een primitief leven, wat zijn we blij als we dan weer thuis zijn (ik spreek even voor mezelf). Relatief gezien (t.o.v. mensen in de geschiedenis en t.o.v. veel mensen op deze wereld) leven we in Nederland als koningen en koninginnen. Durven we ons huis ook anders te zien? En in het verlengde daarvan, mag ons leven ook meer afhankelijkheid kennen?

In vers 43 (van Lev. 23) zien we dat God beoogt dat generatie na generatie leert om in afhankelijkheid van God te leven. Dat het volk leert waar het volk vandaan komt en waar het volk zonder Gods ingrijpen nog steeds zou zijn. Het Loofhuttenfeest leert het Joodse volk terugkijken. Niet alleen op de 40 jaar in de woestijn, maar door de geschiedenis heen heeft het de meest moeilijke dingen meegemaakt. Het feest confronteert mensen ermee dat ze, ook al ziet hun leven er geordend uit, niet moeten vergeten dat ze eigenlijk niet meer dan slaven en vluchtelingen zijn. In 2023 zijn er meer slaven en vluchtelingen dan ooit. Om ons land leefbaar te houden worden er deals gesloten. Op kleinere schaal zetten kerken zich vaak in voor vluchtelingen. Laten we dat toe

in ons leven? Of maakt dat ons onzeker en onrustig? Waarop zijn onze zekerheden dan gebouwd? Op God of onze bezittingen? Als onze zekerheid in God ligt, dan zouden we alle crises van onze wereld met veel meer moed en durf tegemoet kunnen zien. Tegelijk leren we ook te genieten van het moment in dankbaarheid. Niet alles hoeft gegijzeld te worden door zorgen of de grote wereldproblemen.

Het feest confronteert ons ook met de breuk met het Joodse volk in de vroege kerk. Wij vieren dit feest niet mee op onze kalender. Dit confronteert ons met de pijnlijke scheuring en verwijdering tussen Joden en christenen, waardoor we maar moeilijk kunnen ervaren dat we echt samen mogen wonen bij God. Die pijn, die Paulus al voelde, die maken we op een bepaalde manier ook mee als het over dit feest gaat. Het confronteert ons ermee dat er veel gebroken is en deze wereld snakt naar Gods toekomst.

Hoe bouwt het ons op?

In het antwoord op deze vraag leren we Gods verlossing kennen. In het Loofhuttenfeest worden we herinnerd aan het feit dat we ons mogen overgeven aan God. Alleen dan kun je er werkelijk van genieten zoals God het bedoeld heeft. In vers 40 (van Lev. 23) wordt de blijdschap genoemd. Het is het feest der feesten. Het is werkelijk verlossend als je leert dat de dingen van deze wereld, waar we ons leven vaak zorgvuldig mee opbouwen, uiteindelijk niet een echt fundament onder je leven is. De angst dat er iets van instort of de aandacht die het bouwen aan je leven kan eisen, dat kan je leven in de greep houden. Ook jongeren in deze tijd moeten daarbij hun identiteit opbouwen en vormgeven, alles lijkt fluide en alles lijkt een opdracht en alles lijkt kwetsbaar. Daarom wordt door velen het leven ook als ondragelijk gezien, zeker als rampen, ziekte en oorlog om zich heen grijpen en ons daarmee confronteren. Maar als Jezus Christus je fundament is, Zijn onwifelbare liefde en nabijheid, zoals Hij bewezen heeft in Zijn dood en opstanding, dan leren we echt de bevrijdende afhankelijkheid van God!

Het Loofhuttenfeest werd in de geschiedenis gevierd als Israël de weg naar de dienst aan God weer gevonden had en terug was in het land. Het zijn mooie momenten van zegen en dankbaarheid. Ook nu mogen we met Israël danken dat dit feest klinkt in de straten van Jeruzalem. Hoe is dat voor de kerk? Durven we dat met elkaar te vieren en te beamen? Het vraagt ons verder te kijken dan afbreuk van de kerk en de soms moeilijke vragen ten opzichte van Israël. Het vraagt ons te vieren waar Gods Koninkrijk zichtbaar wordt.

Hoe delen wij daar in? En hoe past Jezus in dat plaatje? Niet voor niets lezen we in Johannes 7 van Jezus op het Loofhuttenfeest die uitlegt hoe de Heilige Geest de bron in ons hart zal zijn. Dankzij de Heilige Geest mogen we zelf de weg naar de dienst aan God ontdekken en meer en meer uitdiepen. Dankzij de Heilige Geest mogen we ervaren dat God bij ons is en de zegen en dankbaarheid daarvan ervaren. Dit is alleen mogelijk omdat Jezus Christus Zijn leven gegeven heeft aan het kruis, is opgestaan en Zijn Geest heeft uitgestort. We moeten leren hoe groot dit geschenk van dit nieuwe leven is.

Welk appel gaat er van uit?

Hier komt de dankbaarheid tot volle uitdrukking. Allereerst zou ik willen zeggen: Leef bij Gods toekomst (Zach. 14). Het is het feest van gearriveerd zijn en niet te comfortabel worden door

terug te kijken op de reis. Maar als christenen vieren we dit feest (nog) niet. Grote Verzoendag vieren we niet vanwege de verzoening die Jezus tot stand bracht. Maar dit feest staat feitelijk nog open. Het is het feest waarin we herstel mogen vieren van de kerk met Israël. Het is het feest waarin we in Gods toekomst de straten van Jeruzalem mogen vullen en er werkelijke duurzame vrede zal zijn. Leven bij Gods toekomst leert ons niet te veel aan het moment en onze bezittingen te hechten. We mogen in afhankelijkheid en met vreugde leven. Als tweede moet ik zeggen dat Joden vaak niet zo uitzien naar de toekomst, zoals we dat in het christelijke denken gewend zijn. Of dat nu komt door de veiligheidssituatie, de soms moeilijke omstandigheden van het dagelijks leven of dat het ook met het geloof te maken heeft, het Loofhuttenfeest leert ons in het hier en nu te leven. Leven vanuit wat je ontvangt. De oogst en de mooie momenten vieren met elkaar. Je laten inspireren door Gods Heilige Geest. De bron die opwelt in je hart laten overvloeien voor de mensen om je heen. En vooral niet neerkijken op andere mensen. Als gezin in Nes Ammim in Noord-Israël hebben we veel geleerd wat deze dingen betreft en leren we leven in afhankelijkheid en van moment tot moment. Hoe dankbaar mogen we elke dag weer zijn voor het leven wat we ontvangen en alle zegeningen bovendien! Maar dieper mogen we dankbaar zijn dat we op een geestelijke manier geen slaven meer zijn van de zonde, maar bevrijd door de Heere Jezus Christus. In vers 43 wordt de instelling van de feesten afgesloten met de woorden: 'Ik ben de Heere, Uw God'. Dankzij Christus mogen we dat ook op ons (als niet-Joden) betrekken. We leren het doel van de feesten: bepaald worden bij wie God voor ons is, daarin steeds opnieuw bijgeschaafd worden door een heilzame kalender. Als dat de leidraad is van je leven en je draagt dat uit, dat De Heere jouw God is, dan ben je een gezegend mens en ben je tot een zegen. In Zijn bevrijding mogen we dit leven door en toelevens naar Zijn grote toekomst.